MUNI LAW

Právnická fakulta

Posudek oponenta diplomové práce

Student: Michaela Hofmanová

Studijní program a obor: Právo a právní věda / Právo a právní věda

Název práce: Problematické aspekty rozdělování zisku osobám odlišným od akcionářů

Vedoucí práce: JUDr. Michala Špačková, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Martin Floreš, Ph.D.

Rok odevzdání: 2026

Náročnost tématu práce:

Diplomantka si zvolila téma, které je odborně náročné a současně prakticky velmi relevantní. Problematika rozdělování zisku osobám odlišným od akcionářů vyvolává řadu právních otázek souvisejících zejména s ochranou majetkových práv menšinových akcionářů a věřitelů. Téma lze hodnotit jako komplexní a náročné.

Splnění cílů práce:

Zadání diplomové práce diplomantce vymezilo za cíl *"analyzovat vybrané problematické aspekty rozdělování zisku třetím osobám z pohledu platné právní úpravy,"* s tím, že *"zvláštní pozornost (a vlastní jádro práce) bude věnována vymezení podmínek vyplácení tantiém členům volených orgánů."* Zadání dále stanoví, že diplomantka se *"konkrétně pokusí zodpovědět otázky týkající se úpravy tantiémy ve stanovách, ve smlouvě o výkonu funkce a v rozhodnutí o vyplacení podílu na zisku"* a *"řešena bude rovněž problematika vracení neoprávněné vyplaceného podílu na zisku či odlišnosti vyplácení podílu na zisku třetím osobám ve společnosti s ručením omezeným."*

Sama diplomantka si v anotaci na s. 4 cíl práce stanovila tak, že *"cílem práce je vymezit podmínky, za nichž je možné zisk těmto osobám* [odlišným od akcionářů, pozn. MF] *rozdělit, a posoudit právní následky jejich nesplnění."* Následně diplomantka v úvodu na s. 15 a 16 tento cíl rozpracovává do dílčích otázek týkajících se zejména vymezení a povahy tantiém, způsobu stanovení jejich výše, jakož i následků nepřípustného rozdělení a vyplacení zisku třetím osobám. Takto vymezený cíl je srozumitelný a v souladu se zadáním.

Lze uzavřít, že vymezený cíl byl v podstatných rysech naplněn. Práce jako celek působí uceleně a konzistentně, přičemž jednotlivé kapitoly na sebe věcně navazují. Celkově ji hodnotím jako velmi nadprůměrnou. K hodnocení práce jako excelentní postrádám širší využití komparativních argumentů.

Teoretická a obsahová část práce:

Po obsahové stránce lze práci hodnotit pozitivně především pro její analytický charakter. Diplomantka se neomezuje na rekapitulaci literatury, ale formuluje vlastní závěry, zpravidla přesvědčivě argumentované.

Za zvlášť přínosné a zdařilé považuji zejména:

- analýzu povahy tantiémy a jejího zařazení mezi nenárokové složky odměny, nejde-li o tantiému ve formě pevného podílu na zisku, která by však vyžadovala úpravu ve stanovách (s. 28-31),
- úvahy k následku vady rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku třetím osobám spočívající v absenci opory ve stanovách, kdy diplomantka přesvědčivě (zejména v kontextu argumentů teleologického pozadí úpravy) obhajuje závěr o nepřímé relativní neplatnosti (s.47-49),

- rozbor otázky vrácení neoprávněně vyplaceného podílu na zisku a výklad pojmu „osoba, které byl podíl vyplacen“ (s. 51-54).

Za slabší stránku naopak považuji velmi omezené využití komparativních argumentů s relevantní zahraniční odborné literatury. Nejsem si přitom jist, zda bylo zcela korektní využitelnost německých a rakouských zdrojů odmítnout tak snadno, jak to učinila autorka (s. 62-63), vizte i podnět pro rozpravu č. 5.

Celkově však tato dílčí výhrada nemění pozitivní hodnocení práce. Jedná se o kvalitní odborný text, který prokazuje znalosti a orientaci autorky ve zvolené problematice, jakož i schopnost tvůrčím a vhodným způsobem zvládnutou materii prezentovat do podoby uceleného odborného textu.

Formální úroveň práce:

Práce je po formální stránce na dobré úrovni. Text je přehledně strukturován a systematika odpovídá stanovenému cíli. Jazyk je srozumitelný a odborný, pouze místy se objevují drobné stylistické či formulační nedostatky či odchylky od standardů (např. nezvyklé a nadbytečné slovní anoncování pramenů ve vlastním textu ve stylu *”Dvořák ve své publikaci”*, s. 38, či *”Švestka ve své diplomové práci”*, s. 43; překlepy jako *”bytů”* na s. 47).

Úroveň odborného literárního zázemí je dobrá, autorka pracuje s relevantními domácími prameny. Postrádám však rozsáhlejší práci se zahraničními zdroji. Poznámkový aparát působí funkčně a korektně.

Práce je vyhotovena na fakultní šabloně, z hlediska úpravy nemám výtek.

Celkově lze shrnout, že po jazykové, stylistické i formální stránce je práce na úrovni požadované pro diplomové práce.

Návrh klasifikace diplomové práce:
prospěla výborně

Doporučení pro rozpravu:

1) Na s. 23 diplomantka dospívá k závěru, že i v případě smluv dle § 421 odst. 2 písm. o) ZOK je nutné trvat na ujednání možnosti rozdělování zisku třetím osobám ve stanovách. Nevyprazdňuje se tím samotný požadavek souhlasu podle § 421 odst. 2 písm. o) ZOK? Šlo by případně uvažovat o jednorázovém průlomu skrze tento souhlas se smlouvou, anebo tento případ postrádá povahu ”jednorázovosti”, jak o ní v obecné rovině autorka píše v kapitole 5.2?
(Doporučuji diskutovat společně s otázkou č. 2 níže).

2) V souvislosti s povahou tantiémy jako nenárokové složky odměny a možnosti sjednat tantiému ve formě pevného podílu na zisku, která by však podle diplomantky vyžadovala úpravu ve stanovách (kapitola 2.1.1): Jak by se v tomto kontextu chovala smlouva o výkonu funkce schválená v režimu § 59 odst. 5 ZOK?

Autorka k tomu v kapitole 5.2 uvádí, že u práva na podíl na zisku nebude možné průlomu ve smyslu § 59 odst. 5 ZOK využít pro absenci ”jednorázovosti,” protože takové ujednání by mělo opakované účinky (konkrétní pohledávky by z něj vznikaly opakovaně). Nebude však mít opakující se nebo dlouhodobé účinky většina ujednání ve smlouvě o výkonu funkce, u nichž bychom o průlomu podle § 59 odst. 5 ZOK mohli uvažovat? Kupř. odchylné ujednání o zákazu konkurence by rovněž působilo po neomezenou dobu do budoucna (dokud je smlouva účinná, resp. funkce daného člena voleného orgánu trvá). Skutečně tím průlom ztrácí povahu jednorázovosti, a proto nelze zákaz konkurence v režimu § 59 odst. 5 ZOK modifikovat? Nebo je třeba spíše dospět k tomu, že jednorázovost je zachována, protože jde o průlom pro konkrétního člena voleného orgánu? Jaký je náhled diplomantky? Nechť diplomantka případně formuluje, kde je tedy hranice jednorázovosti a u jakých ujednání by pak vlastně bylo možné průlom ve smyslu § 59 odst. 5 ZOK provést.

3) V kapitole 2.1.3 diplomantka dospívá k závěru, že valná hromada je při rozhodování o rozdělování zisku ve formě tantiém vázána jejich výší sjednanou ve smlouvě o výkonu funkce. Vý-

chodiska tohoto závěru chápu, nechť však diplomantka (i v souvislosti s předcházející otázkou) vyjasní, zda tento závěr platí paušálně, nebo pouze za splnění podmínek předchozí úpravy ve stanovách (případně průlomu ve smyslu § 59 odst. 5 ZOK).

4) Obecněji k institutu jednorázového průlomu: Autorka na několika místech uvádí argument ochranou práv budoucích akcionářů (investorů), kteří mají mít možnost ze stanov seznat, že zisk je rozdělován i dalším osobám. Co z tohoto argumentu plyne ve vztahu k využitelnosti institutu jednorázového průlomu v případě práva na podíl na zisku? Jaký je jeho vztah k ochraně budoucích akcionářů?

5) Ke komparaci: Na s. 61-62 autorka uvádí, že rakouské právo chápe tantiému jako podíl na zisku společnosti, aniž by bylo vyžadováno její zakotvení ve stanovách, a že v německém právu je tantiéma dokonce chápána čistě jako odměna za výkon funkce závislá na hospodářském výsledku, která však není podílem na zisku. Ze závěrů autorky se podává, že oba právní řády pracují s tantiémou a možností ji poskytovat, aniž by byla nutná předchozí úprava ve stanovách. V čem je tedy české právo (funkčně) jiné, že tantiéma oporu ve stanovách mít musí? Nemohou být obě tyto úpravy argumentem proti tomu, abychom tantiému podřazovali režimu poslední věty § 34 odst. 1 ZOK, případně argumentem pro závěr, že zakotvení ve smlouvě o výkonu funkce (eventuálně schválené v režimu § 59 odst. 5 ZOK) je dostačující?

V Brně dne 1. 6. 2026

.....
Mgr. Martin Floreš, Ph.D.
oponent diplomové práce